

MEIE MATS

Tallinn, Müüriwahe, 17 ♦ Nädalleht ♦ 18 aastakäik ♦ 1920 ♦ November, 20 ♦ Nr. 89 (271)

Gori joonistus.

„GRAND-MARINA“ „MAAILMA ESIMAADLEJAD“.

— „Ara waota, molgus, nii tugewasti mu pead — ma unustan ära, kumb meist täna langema peab!“

Prokuröör.

Lulse Westkirchi romaan. (Järg)

Tüngen raputas pead.

„Kui see ei oleks võimatu olnud, miks oleksin ma ennast siis nii meelegeitlikult pidanud kaitsma, et mitte selle protsessi keerdu sattuda? Oleksin ma nendest asjadest rääkida tahtnud, ma ei oleks herra Prints'i tõesti mitte takistanud. Lollus oli, et ma seda tegin. Seega takistasin ma asja põhjalikku selgitust. Telegrafeerige temale. Kui ta asja minu pärast ei taha ajada, siis ajagu ta asja enese pärast.“

„Ma tahan Printsile Teie ettepanekut teatada, herra prokuröör,“ vastas Walter. „Kui tal aga nüüd juba mõni teine asi ees ei ole. Sellepärast täidame Teie soovi.“

„Ma tänan Teid. Ütelge talle, mul muud pääsemist ei ole, kui mõrtsuka leidmine. Kui tal iganes mahti, siis tulgu. Tema on kirgline detektiiv.“

„Ma imestan aga, et Teie just tema poole pöörate,“ tähendas Walter. „Tema ei meeldinud Teile.“

„Ma nägin teda töötamas,“ vastas Tüngen. „Wihas ja meelegeitlikuses, tunnistan heameelega, aga ka tema sitkust imestades. Ja ma usaldan teda enam kui kedagi teist. Ütelge talle seda.“

Lühidalt kummardades lahkus Walter. Kätt ei olnud ta Tüngenile annud.

Ja ta ei toetanud ka mitte iseäranis soojalt prokurööri palwet, milles ta mõnda konksu nuusutas.

Ta imestuseks telegrafeeris aga Prints kohe tagasi: „Homme hommikul Leiningenis.“

Ta pidi öö otsa reisima, et õigel ajal kohal olla. Kell 9 seisis ta wangi ees, rahulikult, liikumata kuni silmamunadeni, waewalt märgatawalt kahwatum 18-tunnisest raudteesõidust.

Tüngen oli peaaegu südamlilik.

„Minu isaisa Teie juures heas kirjas, herra Prints. Mul on Teilt, nagu herra Walteriltki, andeks paluda.“

„Sellega ei maksa aega kaotada, herra prokuröör,“ vastas Prints. „Jutustage, mis pärast minu lahkumist on sündinud.“

Tüngen jutustas, mis kohtus sündinud.

Tummalt kuulas Prints. Kui Tüngen wait jäi, waikis temagi wähe. Siis ütles ta pikkamisi:

„Kui Teie 25. septembril wiibisite, seda Teie ei taha ütelda?“

„Ei.“

„Oleks kõige lihtsam.“

„Tean.“

„Kas ütleksite seda mulle?“

„Ka mitte.“

„See raskendab.“

Lühikese mõtlemise järele waatas Prints prokuröörile otse silma. See ei lõonud silmi mitte maha.

„Kas tegite selle mõrtsukatöö?“ küsis Prints tasa.

„Ei!“

„Ja ei seisa sellega ka mingisuguses ühenduses?“

„Püha Jumal! — Kas siis Teiegi seda usute?“

„Uskusin tüki aega, et selle mõrtsukatööga kudagi ühenduses olete,“ tunnistas Prints. „Ma ei jõudnud aga selgusele, mil wiisil. Aga kui Teie mõrtsukas oleksite, ei oleks Teie mind kutsunud. Teie oleksite aru saanud, et mäng kaotatud on, ja oleksite kaardid lauale wisanud.“

„Nii siis!“

„Aga tundud, ma arwan lähemalt 4 kuud olete seda neitut?“

„Nagu üht lustilikku neitut, kes tagasihoidlik ei ole, tuntakse, jah. Mitte midagi tõsist, ei minu ega tema poolt. Mailaadast saadik, mil talle selle õnnetu loosi kinkisin, ei ole ma teda enam näinud.“

„Mullusest mailaadast saadik. Ja kirjutanud ei ole Teie talle ka?“

„Tema kirjutas mulle — just 24. sept. ja teatas, et loos wõitnud. See kiri on aktide hulgas.“

„Teie hoidsite kirja alles?“

„Olin ta unustanud. Leiti läbiotsimisel kodus.“

„Ei,“ ütles Prints, „Teie mõrtsukas ei ole. Mõrtsukas oleks selle kirja meeles pidanud ja ära häwitanud.“

„Otsige teda, otsige teda, herra Prints.“

„Kust wõiks teda Teie arwates leida?“

„Siebenhausenist. Ohwri kõige lähemast ümb-
rusest.“

„Hm. Kas ei wõiks samuti mõni hulgas tüdruku tapnud ja edasi rännanud olla?“

„Mina seda ei usu. Seks on tegu liig hulljulgelt ja kindlasti, kohta ja asjaolusid selgesti tundes, toimetatud — juhusliku teo jaoks liig ettewaatliku järelmõtlemisega. Ei, kes tüdruku tappis, teadis penni pealt, kui palju raha tüdrukul kaasas oli.“

„Jutustage mulle, palun, mis mulle 25. sept. õhtupooliku kohta wõite teatada — ma mõtlen wäliseid asjaolusid.“

„Ma sõitsin kella kahe ja kolme wahel pärast lõunat elektriteel Wifflinghauseni. Seal üürisin jalgratta.“

„Ja sõitsite Johannes Mülleril üle käe.“

„Keegi pikutas kraawis. Ei mäleta, kas tema peale sõitsin.“

„See oli pisut aega enne kella kuut teel Bantelnist Siebenhauseni. Wifflinghauseni jõudsite natuke peale kolme. Kas wõite ütelda, kus kolme ja kuue wahel olite?“

„Metsas,“ ütles Tüngen, „ikka metsas. Ma olin selgusele jõudnud, et aeg minu ettewõtteks alles liig warajane oli, sellepärast sõitsin ringi ja ootasin.“

„Ohtuni?“

„Kuni ligi üheksani.“

„Siis saatsite ettewõtte täide?“

„Jah.“

„Ja natuke aega enne kella ühtteistkümmet pörkasite Berenbergi ja Siebenhauseni wahel pimedas ja wihmas Peeter Wegerichiga kokku ning põgenesite ruttu üle Mülleri põllu Siebenhauseni poole.“

„Jooksin küll kellegile peale. Olin ehmatanud. Minu ettewõttes oli üks asi teisiti tulnud, kui ma olen arwanud. Olin sunnitud ennast peitma. Ei tahtnud ühegi hinna eest, et mind oleks ära tuntud. Kiskusin ratta põõsaste wahelt, kuhu ma ta olin peitnud, ja sõitsin tulise rutuga Miselburgi. Seal andsin ratta kõrtsimehe poja kätte, et see ratta hommiku: omanikule tagasi wiiks, ja läksin jala Leiningeni edasi. Kell kolm öösel jõudsin oma elukorterisse.“

„Ja järgmisel hommikul kell pool kümme tasusite oma auwõla ära?“

„Jah.“

„Tuhat margalistes?“

„Jah.“

„See on paha. Kõik see on wäga paha.“

„Mis?“ sai Tüngen ägedaks. „Kas Teie ikka weel ei usu, et ma rööwmõrtsukas ei ole?“

„Mis aitab see, et mina usun. Wannutatud mehed ei usu.“

„Ja — kui Teil korda ei lähe õiget mõrtsukat üles leida.“

„Ma tahan katsuda,“ ütles Prints. „Tahan weel kord katset teha. Kes see mõrtsukas ka on, kawal poiss on ta. Aga wõib olla tunneb ta enda kindla olewat, et Teie peal kõwa süü lasub, ja ta walwelolek nõrkeb. Ma lähen weel kord Siebenhauseni. Teil wõib õigus olla, et mõrtsukas Marhenke wahest teadis ja ta sellepärast ära pidi tapma, et neiu teda tundis. Arge saage kärsituks, kui Te mõni aeg minust midagi ei kuule. Niisuguseid uhutud jälgi ei leita nii ruttu. Ja kõige pealt pean ma tegija kindlaks tegema, nii et ta loiumaks jääb. Et tal tugewad närwid on, seda on ta näidanud. Ja hädaoht ei ole teda weel etteawaatamatuks teinud. Kord peab ülisuur põnewus ometi nõrkema — niisuguse teo järele. Teda sel silmapilgul üllatada on meie ainus lootus. Olge kannatlik!“

Tüngeni juurest läks Prints kohe jälle oma sõbra Walteri juurde, waatas kohtuaktid järele ja sõitis õhtu eel maalrikostümis wälja Siebenhauseni.

Ta oli raudteelt Berenbergis maha ja rändas pikkamisi ja kõweraid radasid mööda mõrtsukatöö kohale tagasi. Mülleri põllul oli oras juba põlwekõrgune. Metsa ääres kõrgetes tammedes siristasid linnud.

„Kahtlemata mõrtsukatöö tunnistajad,“ mõtles Prints. „Aga meie ei mõista nende keelt.“

Pikkamisi, toll-tollilt, laskis ta silmiad üle puutüwede ja maa käia, kuidas, kas wast mõni märk talle ennem ei olnud tähelepanemata jäänud. Asjata.

Metsaalust mööda läks ta ümber küla ja tuli teiselt poolt sinna wälja. Natukese aega seisis

ta, põõsastest warjatud, ja silmitses „Rohelist Kuuse“ kõrtsi, kahewahel olles, kas seekord sinna sisse astuda wõi ei.

See oli kena ehitus, wärskest wärwitud, ja wahetpidamata wooris seal wõõraid sisse ja wälja. „Roheline Kuusk“ tegi „Poolkuule“ wististi suurt wõistlust, nii et waen nende wahel arusaadaw oli.

Küpsema järeilmõtlemise järele loobus Prints wanast plaanist „Rohelisesse Kuuske“ elama asuda. „Mõrtsukatöö lähemale! Nii ligidale kui wõimalik,“ ütles talle ta instinkt.

Ja ta sammus külateged mööda „Poolkuu“ poole. Teel silmitses ta põhjalikult iga maja ja iga wastutulijat põhjalikult.

Juba kaugelt nägi ta Kristjan Potti kõrtsi lahise akna juures ajalehte lugewat. Mehe must sametimüts oli wiltu wajunud, tutt rippus kõrwa peal. Kõrtsinaine liikus kõõgi ja toa wahel. Pott oli rahulik, ehk küll wõõraid ei olnud. Tahtmatalt pidi Prints lillekeste peale mõtlema wäljal, kes ei külwa ega lõika, aga keda Isa-taewas ometi toidab.

Kui Prints sisse astus, tõusis kõrtsimees wastutulelikult üles.

„Serwus, herra Brauns. Teie sõnakuulelik teener. Kas austate meid jälle? Mida tohin Teile pakkuda?“

„Klaasi õlut. Ja soowiksin jälle oma endist tuba.“

„Nii siis jääte pikemaks ajaks? Wäga ilus. Wäga ilus. Herrale meeldib meie koht. Wäga meelitaw meile Siebenhauseni elanikkudele. Jah.“

Pott tõi ise õlle. Kõrtsi üks, mis wäiksesse aeda wiis, oli lahti. Wäljast kajasid sisse wõõraste hääled, toas wiibisid ainult Pott ja Prints. Prints waatas ajalehe peale, mis kõrtsimees ta tulekul lauale pannud. Seal seisis pikk jutustus kohtukäigust sees.

„Ahaa,“ ütles Prints, „Teie loete ka, misuguse käigu Siebenhauseni mõrtsukatöö on wõtnud.“

Pott kehitas õlgu.

„See on tõesti wäga imelik. Wõiks ütelda, Jumala sõrm. Siin walitseb rööm ja ärewus, seda wõite arwata, et mõrtsukas siit inimene ei olnud. Mina uskusin seda ju algusest saadik. Jah.“

„Teie arwate siis ka, et politsei seekord õige mõrtsuka on leidnud?“

„Ei wõiks ju niisugusest peenest herrast seda uskuda. Aga kus tõendusid nii selged on, üks ole? Ja siis, egas iga peenegi kuue all igakord peen süda ei tuksu. Eks ole tõsi? Jah.“

Prints kuulatas hääli, mis wäljas paisusid.

„Need loewad ka ajalehte,“ seletas Pott ja nikutas pead.

„Siin on palaw toas,“ ütles Prints. „Toogemulle ka õlut wälja.“

Järgneb.

Gori joonistus.

Kuldkala püüdja.

Kodanlane: „Asjata nuumasin seda sotsi liimakat! — Töölised, nagu näha, ei taha teda nuusutadagi ja ma jään seda wiisi saagist päris ilma!”

Mihkel Lilli kõnekoosolekul.

Lüli: „Aga kellele ma pean nüüd rääkima: kuulajaid ei ole tulnud!”

Uksehoidja: „Rääkige peale, wafel on feintel ka kõrwad.”

„Bittsche“.

Kõige maade hambamehed ühinege!

Pilgates omandad ja õiguse!

Meil pole kaotada mitte midagi, aga
wõita rusik rahwanõokijatele silma-
auku!

Hambameeste nimekiri Riigikogu walimistel
Tallinna linna ringkonnas on

nr. 5.

Muudes ringkondades nimekirja ei ole.

Sellepärast ärge endid ninapidi wedada laske
— kus maaliidul nimekiri nr. 5, et neid seal mitte
„Meie Matsi“ meesteks ei pea.

Ja kui teile muudes ringkondades öeldakse:
walige nr. 5, need on „Meie Matsi“ mehed, siis
teadke, see on anepüüdmine, sest „Meie Matsi“
meeste nimekiri on ainult Tallinna ringkonnas
ja seal on ta õige

nr. 5.

Meie „tõsised riiginõutikud“ teewad kurjad
näod ette ja manitsewad „meie Jumala armust“
isalikult, et tõsise asja juures mitte nalja ei teh-
taks.

Just nii! Sellepärast meie oma nimekirjaga
välja tulimegi.

Meie, kui läbi ja läbi naljatundjad mehed, os-
kame nalja ja nalja wahel wahet teha ja ütleme
siis Riigikogus „tõsistele“ meestele õitse suu sisse,
misugust nalja neil sünnib teha ja misugust mitte.
Seda on waja parajal ajal ja just selle nalja
kawatsusel ütelda. Pärast kui halb nali tehtud,
ei aita lehes hurjutamine ka enam midagi.

Kuidas meeldisid teile seniised walitsuse naljad?
Kriisi naljad? Väljamaa rukioistmise nali 22
marka naelast? Kolme kuni wite miljoni wäärtuses
kullafondi kuldrublade ärakaotamise nali?..

Wõi Läti piirirajamise nali?..

Oh, neid naljasi! Olete palju „Gogoli naeru“
pidanud naerma.

Waat just niisuguste naljade suhtes tahawad
„Meie Matsi“ mehed oma pirni sekka pista,

Waat, just sellepärast on Tallinna linna ring-
konnas nimekiri

nr. 5.

Tallinna tasujameessed kodanikud!

Teil on juba walimislehed käes. Kas leid-
site „Meie Matsi“ meeste nimekirja üles?

Teie imestate, et nr. 5-al on „Meie Matsi“
meeste nimetuse asemel walge kohk.

Jah, „walged kohkad“ elawad weel.

Cesti ei ela mitte ainult seaduste järele, waid
ka ametnikukeste tujude järele.

Aga sellest järgmine kord pikemalt.

Nii siis, see walge kohaga pealkirjaga ni-
mekiri

nr. 5.

on „Meie Matsi“ meeste nimekiri.

See onupojakeste ja mammapojakeste Baabeli
ei päästa, et hambameeste nimekirja pealkiri ka-
lewile alla topiti!

„Meie Matsi“ mehi tuntakse!

Maha salajane rahwa raha ja kammatuslega
sahkerdamine!

Maha ja kand taha!.. He-he-he!

Elagu awalik riigi ja rahwa asja ajamine!

Kui me maksma peame, siis näidaku ikka
kwiitungid kah!.. He-he-he!

Seda ütleb ainult Tallinn nummer wiiega.
Muial ringkondades on puhbas lubadusemehed. Lu-
bawad ja lubawad, nagu oleks see neil kõik panir-
paikades walmis. He-he-he!

Cestis ei ole aga weel midagi — kõik on
waja alles teha.

Ja tehakse alles Tallinna ringkonna nimekirja

nr. 5.

„Meie Matsi“ meeste pilkepiitsa all. He-he-he!

Kui nr. 5 meie „tõsistele sala riiginõutikku-
dele“ nina alla ei pääse, lähneb jälle seanaha weda-
mine lahki. Wot tebe rajs siis!

—o—

Mis ütleb „Meie Mats“ nendefinaste walimiste
kohta?

Tema ütleb nõnda:

Mina, Meie Mats, olen juba palju näinud,
minu ilma eest on hulk walimisi mööda läinud.
Ja mida rohkem walimisi olnud on, seda rohkem
on saanud rahwas petta.

Rahwast ei huwita parteide üksikteise söömine.
Inimese söömist waatab rahwas balaganis raha
eest, mitte aga riigi seaduseandwas kogus oma pa-
rema tulewiku eest.

Teate, teie Cesti kirbuparteid. Teie olete oma
jukerdamistega juba rahwa ära tüütanud. Kes
weel walima lähneb, see annab nüüd oma hääle
„Meie Matsi“ meestele.

—o—

Tumleerakonna reklaamplakaat.

Kukk on parsil,
Baars on haljas,
Pooft ots on
Piibust väljas
ine.

—o—

Käkki piibel.

1. peatükk.

Mõnned tähhendamise sannad riigikokko wall'm's-test ning usklikkute ellost.

1. Sel päewal läksin mina sealt kojast ärra ja istusin mahha Naroowa äre.

2. Ja paljo rahwast koggos minu jure, ni et ma pidin seinfektsion-kambri katusele minnema ja oma jala-torrud mahha wõtma. Ja rahwas seisjis jõe äres.

3. Ja ma räkisin nende wasto tähhendamise sannade läbi ja ütlesin: Waqta, üks kakleja läks wälja kaklema ja kui temma löi, kukkus muist tee äre. Ja neil oli wallus.

4. Agga muist kukkusid kaljupealse ma peale, kus ep olnud paljo mulda, ja nemmad tõstsid omad pead ülles ja süggasid neid.

5. Agga, kui päike tõusis, wöttis politseid neid kinni, sest neil polnud süggawat juurt Tallinnas ja nemmad kuivasid ärra.

6. Aga muist kukkusid ohhakate sekka ja ohhakad kaswasid ülles ja lämmatasid neid ärra.

7. Aga muist kukkus hea ma (mitte Wabba Ma) peale ja mõnni kandis saja wõrra, mõnni kuelekümne, aga mõnni kolmekümne wõrra wilja.

8. Kel kõrwad on kübbarate külges, see lasku neid mahha, sest ilm on jahhe.

9. Ja jüngrid astusid minno jure ja ütlesid mo wasto: Mispärrast rägid sinna neile tähhendamise sannade läbbi?

10. Agga minna kostsin neile ja ütlesin nende wasto: Teile on antud Wabbarigi sallajad asjad mõista ja neile ep' ole mitte antud. Sest kel iial on, selle e peab weel mõisa antama ja temmal peab küll olema; agga kel ep ole, selle käest sai ka wintane teak ärra wõetud ja kui temma sedda ei andnud, siis nuheldi tedda, nagu teie olete luggenud aialehhiist.

11. Ja neile peab tõeks sama Jesaja prohwetid kulutamane, mis ütleb: kuuldes peate teie kuulma ja mitte mõistma ja nähhes peate teie näggema ja mitte tundma, mis praegu teie ümber sünnib.

12. Sest, tõeste, tõeste ütlen mina teile: Palju prohwetid ja õigeid on tahtund nähha, mis teie näete ja ep ole seda näinud ja kuulda, mis teie olete kuulnud, et „Meie Matsi“ mehhed riigikogosse lähewad.

13. Siis kuulge nüüd tähhendamise sanna kaklejast.

14. Kakleja olen minna ja mo sõbrad, kes pilkeprohwetid. Meie olleme tulise nalja ja halastamata pilkega lönud kõiki turro nariisi ja walleprohwetisi, kes seinaast rahwast ekstitawad omma suure lobbisemise läbbi. Ja meie käsi oli raske nende peal ja nemmad kukkusid, otsego pirnid, tee äre — rahwa naeruks.

15. Selsammal kombel oleme meie walluja piitsaga nuhelnud meie riigi templis kõiki rahha-

wahhetajaid, Juda mehhi, liakassowõtjaid ja nad kukkusid kaljo peale, kus juurt ei saa ajada ja waata, mõningad kaotasid ka ommad portfelliid seinaast kukkumise jures, naggo õnnis Petseri rahwas sedda mälletab.

16. Agga mis ohhakate sekka kukkusid, on need, kes peawalitsustes, taapides ja kantseleides istuwad, nende tindipottides on nende hing; nemmad kulewad raskeste kõrwadega ja panewad omad filmad kinni, et nemmad, wahhest filmadega ei näe ja kõrwadega ei kule ja jüddamega ei mõista, egga ümber ei pöra, ja minna neid ei parranda. Agga nende rummalus on Nobeli auhinna wäriiline.

17. Agga mis hea maa peale kukkunud, on, see on see, kes meie sanna kuleb ja meelt parrandab ja Tallinna walimise ringkond annab meile healed saja wõrra.

18. Ühhe teise tähhendamise sanna panin mina nende ette ja ütlesin: Taewaliit on haputaigna sarnane, mis üks naine wöttis ja segas kolme waka jahhu sekka, kunni kõik läks hapnema.

19. Ja rahwa meel sai üpris wägga rõemaks ja nemmad tõstsid heale ja naersid, sest paljod nende seast ollid walleprohwetit Raudkeppi kuulnud, kui se wariseer Narwa Eesti Seltis rahwast õpetas.

20. Taas ühhe teise tähhendamise sanna panin mina nende ette ja ütlesin: Bolschewiism on sinepi iwakese sarnane, mis üks inimene wöttis ja külwas oma põllu peale.

21. Mis küll kõige wähhem on kõigist seemnist, agga kui temma saab ülles kaswanud, siis on temma kõige suurem aia rohtude seas ja saab puuks, nõnda et judid ja madrused tulewad ja teewad pesad tema okste peale.

2. peatükk.

Tähhendamise sanna Maaliidust ja uuest siseministriist.

1. Kõik sedda räkisin minna tähhendamise sannade läbbi rahwa wasto ja ilma tähhendamise sannata ei räkitud ma mitte.

2. Ja ma tegin ise omma suu lahti ja ütlesin: Maaliit on ühhe waranduse sarnane, mis õöse linnast wälja weetakse ja põllul auku mahha panakse, mis üks inimene leidis ja salaja piddas ja läks sealt ärra rõmus selle pärrast; müüs kõik ärra, mis temal oli ja ostis selle põllu. Agga kui temma augu lahti teggi ja sedda warandust oma kätte sai wõtnud, jülitas temma ja peses ommad käed ärra.

3. Ja kui ma sain need sannad räkitud, astus üks Põllumeeste nimekirja kandidaat üpris torredasti mo wastu ülles ja ütles: Sinna ollid suur ja tark kõnne mees ja tead paljo asjo, kas sa wöid mulle öelda, mispärrast koera sabba üllespidi keerus on, agga mitte allaspiddi? Ja waata, see wariseer olli wägga kawwal ja tahtis mind oma terrawate sannadega rahwa naeruks teha.

4. Agga mina wastasin temmale ja ütlesin nõnda: Koera sabba on sellepärast üllespidi keerus, et see koht sulle selgesti nähha olleks, kust sina wastust omma küsimise peale wõid leida. Ja temma läks suure häbbiga minema.

5. Ühhe teise tähhendamise sanna panin ma nende ette ja ütlesin. Wabbariik on ühhe inimese sarnane, kes head seemet oma põllu peale külwas.

6. Agga kui inimesed magasid, tuli waenlane ja külwas umbrohtu kesk niso sekka ja läks ärra. (Ebr. 4, 2. Tesf. 5, 64. Gewes. 5, 17.)

7. Kui nüüd oras kaswas ja wilja kandis, siis nähti ka umbrohtu.

8. Agga rigi sullased tulid uue minnistri jure ja ütlesid temmale: Isand, eks meie ole head seemet külwanud omma põllu peale, kust tuleb nüüd see umbrohi? Kas sa tahad, et meie peame piiri kontrolli ja karantiini minema, seda kokku koguma ja Wenemaale saatma?

9. Agga temma ütles: Ei mitte, et teie ühtlasi seega niso wälja ei kisu, kui teie umbrohtu kogute.

10. Laske mõlemad ühtlasi kaswada lõikuseni ja lõikuse ajal tahhan ma hebreu meestele öelda: koguge enne niso kokku, et sedda ärra põllutada, aga umbrohi pange kokku mino aita.

11. Ja kui ma sain rakinud selle tähhendamise sanna, mõistsis rahwas wäga ja wõttis mu sannad oma südamesse.

12. Ja suur rahwahulk hüüdis: Ellagu Meie Matsi mehed ja olgu õnnistatud Tallinna waaljad, et nemmad woiwad anda ommad hääled Meie Matsi meestele, kelle nimmekirri on seal nr. 5!

13. Siis lasksin minna rahwa ärra minna, tõmmasin torrud jalga ja tulin kambri katuse pealt maha.

Hans von Käck.

—o—

Pardon, mesdames!

(Wanapoisi sapilised mõttemõlgutused.)

Kahe naisterahwa sõprus on enamasti salaleping kolmandama wastu.

Waadake naisterahwale näkku, kohe lasseb ta silmad maha; waadake talle silma — ta punastab; kuid waadake kaua ja tungiwalt tema jalgade peale, ta ei pööra selle peale mingit tähhelpanu.

Enne, kui meest laita, kuulake, mis räägib temast tema naine.

Kui petetud mees kaebab, et naine teda parrema sõbraga petnud on, siis kaebab ta täitja ilmaaegu: ei wõi ju meest petta esimese uulitsal wastutelijaga.

Noori armastajaid lahutada on hoopis kergem, kui wana abielupaari kokku panna.

Iluta naine ei meeldi mehele, ilus meeldib teistele... Kui esimeses, nii ka teises juhtumises kaotab ainult mees.

Wold. Morse.

—o—

Wanemuine maa peal.

Sensatsiooniline lugu. Ed. Iroonia.

1. Taewas.

Wilets on postiühendus taewa ja maa wahel ning uusi juuretuliid maa pealt põlnud taewawarawad enam mitut aega näinud. Ja sellepärast wõib juba ette kujutada enesele Taara rõõmu, kui ta wiimaks tüki aja tagant maa pealt sõnu mid sai, et tema armsad lapsed olla omale iseseiswa riigi loonud.

Seda asjolu filmas pidades, õfustas Taara taewas suurt pidu korraldada. Muusikalise külje eest pidi Wanemuine hoolitsema. Dekoratsiooni lubas muretseda Ilmatar ja ehtida selleks päewaks taewalaotuse wõimalikult nägusaks. Sõhkide ja jookide eest pidi aga wanataat ise muretsema.

Ja kui kõik eeltööd täies hoos, astus Taara juure muheledes Wanemuine ja sõnas:

„Teie kõrgeauline wanaisa! Mul on au teatada, et mu kandli keelte tagawara otja on lõppenud...“

„Lase Ilmarinet uusi walmistada.“

„Ja ka uusi noote läheb tarwis... Ma olen nii ääriweeri mööda kuulnud, et maa peal nüüd footuks isemoodi ja uued laulusood olla... Ei tea, mis oleks, kui ma õige korra maa peale läheksin?.. Pole nii kui nii sinna enam mõnel ajal saanud...“

Taara silitas habet, nuuskas mina tühjaks ja sõnas aegamisi:

„Mh... Wõiks ikka ka. See oleks peaaegu tarwilinegi. Muu seas wõiksid ja maa pealt ka wärskeid sõnumeid tuua ja mu laste elu-olu seal tähele panna.“

2. Maa peal.

Warustatud wäliswaluutaga lähenes Wanemuine maakerale.

Tee peal oli tal wäike äpardus. Nimelt pidi ta lennumasina alla jääma, mis ilma hoiatamata pilwe nuka tagant wälja tormas. Õige kohkunud sellest juhtumisest pistis wanataat põgenema, satus aga „Ilmarise“ suutsu, mis kibedast teraswalamisest sündis, ja suitsetas enese õige mustaks. Habente külge jäid suured tahmatükid, mis ta halli habemele leinawalt kurwa wälimuse andsid. Pääfedes wiimaks suitsust, laskus Wanamees Lasnamäele, kus ta weidi aega aewastas ja ninalöörid tahmast puhastas. Kui ta selle tööga walmis, hakkas ta uudishimulikult mäe weerelt linna kaema, mida ta mõnel ajal põlnud näinud.

Kui ta nii seal uudishimulikult wahtis, tuli ta juure pikkamisi ringi luurates keegi isik, kelle püksid rebenenud, saapad hirwitasiid ja müts sügawasti pähe tõmmatud.

„Seltimeses? Mis?“ küsis ta. „Muidugi, muidugi, seda on su näost juba näha. Habemest on juba näha, et tööd oled teinud. Need, narakad, seal juba seda ei tee... Kena linn, eks ole?... Need majad, need on kõik burshuide omad... Kas po-

Gori joonistus.

Johannes Semper.

leks tore, kui need saaksid kõik ära jaotatud... Sina saaksid maja, mina saaksin maja... Elagu kommuuna!"

„Ei noh, jaotamisest küll nüüd juttu ei ole,“ pajatas Wanemuine.

„Misuguse partei mees sa oled?“ küsis isik ähwardavalt. „Tunnista heaga üles!.. Sa oled kodanlaste sabarakk?“

„Ma olen laulujumal Wanemuine... Ehk olete kuulnud?.. Wanemuine, taevast.“

„Ahaa! Wanemuine! Nii siis ainuvalitsuse poolehoidja... Nu-jah, — näost juba näha... Meiejugustel niisuguseid söömuid nägusid ei ole.“

„Kas te ei võiks mulle juhutada, kust ma uusi noote võiks saada?..“

„Tahad kihutustööd hakata tegema! No stop! Kas tunned, mis see on?“

Wanemuise nina alla kerkis ähwardav rusikas.

„See on proletaariline diktatuur. Maha buršuid! Elagu kommuuna!“

Ja Wanemuine tundis, kuidas seesama ähwardav rusikas talle küljekontide wahjele tungis.

„Müilits! Kartawoi! Politsei!“ karjus lauluisa ehmatanult ja pistis põgenema linna poole, nii kudas wanad jalad teda kandisid.

„Mis? Mis on?“ küsis ehmatanud hääl ja keegi wanahärra põgenes käbku maja nurga taha peitu.

Gori joonistus.

Tallinna mööbleeritud toad.

— „Kuulge, peremees, mulle sajab kõiksugu lund ja lobjakut sisse!”

— „Las' tulla! Ega see paha ole — saate rohkem mööblit tuppa.”

„Olete te kartawoi? Miilits? Politsei?” küsis Wanemuine ähkides. „Kommunisti ikkus kallale...”

„Kas tõesti?” imestas wanahärra, tulles ettevaatlikult nurga tagant välja. „Siis oleks tarvis olnud teda kinni võtta! Miks te teda kinni ei võtnud?”

„Ta tuli ju kallale!.. Minu loomus ei ole mitte kiskuda. Kas ma fohin ennast teile tutvustada: Wanemuine, taewast.”

„Aa, Wanemuine? Saulujumal?.. Wäga rõõmustaw. Minu nimi Peeter Peerutuli — maaliidu erakonnast. Meie erakond on see kõige tõsisem ja tuumakam Eesti poliitilistest parteidest. Tema sihid, eesmärgid, kavatsused on kõige põhjalikumalt läbi töötatud. Kas te ei sooviks maaliidu liikmeks astuda? Me valiksime teid riigikogusse...”

„On see mõni muusikaline asutus?”...

„Ei. Aga teadmised muusikas on seal igaühes väga tarvilised... Muidugi peate enne ka

boksi kursused läbi tegema. Teie kehaline kons-
truktsioon on küll weidi wilets, aga ehk läheb..."

„Ma praegust weel ei tea. Teie ettepanek
meeldib mulle igatahes wäga. Aga enne tahaksin
ma siin küll mõnda muusikalist asutust näha.“

„Siis peate „Estooniasse“ minema. Seal küll
on kontsertidega praegust weidi wilets asi, aga kui
teid muusika huwitab, wõite sinna igatahes korraks
sisse astuda.“

Wanemuine tänas wiisakalt juhatus eest ja
läks „Estooniat“ otsima.

Küsimiste waral jõudis ta wiimaks eesmär-
gile.

„Estoonia“ uksest läks palju rahwast sisse.
Pidi just rahwaerakonna kõnekoosolek olema.

Wanemuine rühkis ühes teistega trepist ülesse.
Tast hoiti hoolega kõrwale, et mitte ennast tah-
maga ära määrida. Wanemuine aga arwas:

„Aha! Nad tunnewad mu ära!... Tähendab,
austus mu wastu ei ole weel kadunud: mulle an-
takse aupakkimust teeb!“

Lauluisa jäi korraga üllatanult seisma! Ta
nägi oma kakskiwenda, kel punkti pealt tema
sarnane lai habe ja mõnus nägu.

„Wabandage, austud herra,“ sõnas Wanemu-
ine. „Kas te mulle wast ehk sugulane ei ole?“

„Mis teil mõttesse ei tule!“ wastas laiahabe-
mega mees pahaselt, silmitsedes tahmast meest.

„Minu nimi on Wanemuine... Wast olete
ehk kuulnud?“

„Haa, Wanemuine!“ inestas habemik ja ta
nägu wenis laiale naeratusele. „Minu nimi on Lüll,
Michkel Lüll. Wäga rõõmustaw teiega tuttawaks
saada...“

„Ma olen teist wist waremini kuulnud, kui ma
ei ekfi,“ pajatas Wanemuine meeletuletades. „Teie
kirjutajate korda wist luuletusi, midagi niisugust
waimulikku... Taarale meeldiwad teie luuletused
wäga ja ta ütles: Sest mehest saab asja!“

„Ega ta palju ei eksinud,“ sõnas Lüll muhe-
dalt. „Ma olen nüüd riigikogu kandidaat. Loodan
kindlasti, et ka teie oma hääle minu nimekirjale
annate.“

„Ei, seda ma ei wõi,“ kohkus Wanemuine.
„Häält ei anna ma ära. Hääle ja kannel — need
on minu kõige tarwilisemad muusikariistad...“

„Ei — noh... Hääle jääb teile ikka alles,
aga te hääletate ainult minu nimekirjale. Minu
nimekiri — selle taha jääwad kõik teised warju!
See on wõitjate — sõdurite nimekiri! Eestimaad
poleks olentas osnud, kui mitte meie teda oma
werega poleks kaitsenud...“

„Tähendab, seal nimekirjas on siis kõige wah-
wamad sõdurid?“

„Ei — noh... Ja — noh muidugi!... Ega see
siis weel ei tähenda, et ainult kinnil wahwad sõdu-
rid on olnud. Ka liini taga wõib wapruid sõdurid
olla... Nii siis, teie annate oma hääle neile?“

„Eks saa näha... Ma tahtsin siin uuema
muusikaga tutwuneda. Nagu kuulda, olla nüüd

sootuks teised lood, kui wanasti. Teab, kas mu hääle
kõlhabki enam...“

Ja Wanemuine rühkis edasi.

Ühes teistega jõudis ta saali, kus palju too-
lised.

Inimesed istusid toolidele. Et aga Wanemuine
häbenes, siis jäi ta nurka seisma. Huwitusega ootas
ta, millal muusika algab.

Lawale rontis keegi sabakuues isand ja jäi
sinna tähtsa näoga seisma.

„Ahaa, see hakkab laulma,“ mõistatas Wa-
nemuine.

Sabakuuega isand hakkas midagi pajatama.
Esiti algas ta tafa, siis paisus hääle, kaswas tuge-
waks, muutus wägewaks müristamiseks; sõnad
langesid kui wafara löögid. Siis korraga kahanes
hääle, sulas kokku kui raswa kanikas pannil, et
järgmisel momendil uuesti paisuma hakata.

Et Wanemuine kaugel istus, siis ei kuulnud ta
muud, kui hääle mulinat.

„Niisugune ongi siis see uus laul,“ mõtles Wa-
nemuine. „Oige iseäralik...“

Sabakuuega isand aga müristas ja müristas.
Pool tundi, tund, poolteist tundi läks mööda.

Wanemuine tundis, et ta seedimise eest enam
kõrka korraks ei ole. Tajakese poetas ta enese saalist
välja.

„Kentsakas, et see muusika seedimise peale
mõjub,“ arwas ta. „Niisugust muusikat oleks tõesti
taewa tarwis.“

3. Taewas tagasi.

Taewas walitseb suur lein. Wanemuine käib
mööda taewalaotust ringi ja teeb „uemat muusi-
kat“, hakkab arusaamatuid sõnu rääkima, esiti
tafa, pikkamisi, siis paisudes, tugewnedes, lõpuks
wägewalt müristades. Ja siis jälle tafa...

Teda peetakse hullumeelseks. Ja taewas ei
ole ei doktor Luigat ega Seewaldi, nagu Tallinnas.

—o—

Paras „pirn“.

Keegi waga kristlane püüdis sagedasti oma
keelt sügada patuste wastu. Ta nägi juuti, kellel
jalad jumalast loodud kõwerad olid. Ta tahtis
teda pilgata ning ütles:

„Kas ka kõikidel paganatel nii kõwerad ja-
lad on kui sinul, juut? Nende wahelt wõib siga-
wabalt läbi jooksta!..“

Juut: „Noh, eks katsu järele...“

G.-O.

—o—

Korteripuudusel.

Mih. Jagomiti (P. poisj) naljajutt.

Kui ma täna hommikul silmadega üle ajalehe kuulutuste weergude libistasin, pörkasin ehmatanult püsti. Oli see võimalik? Ometi haises seal tõrw paberi peal:

„Korterit võib saada wiisakas ja haritud noormees, kes korteri perenaisega abieluse astub. Täna see ja see...”

Oo! Kas pole pöörane lugu, misjuguise pak-kumise meie päivil esile ei tulda! Elame ju 20. aastajal, ja korterinälg on tõesti sõrdlematu.

Eraldi huwitas asi mind just sellepärast, et ka korterikriisi pödesin. Olin kaasüüriliseks, armust kellegi tuttawa pool, kuid ka temal oli hõmu minust, õigust ütleda, juba täis. Olgugi, et ta wiisakas küll oli, et seda mitte wäljapaista lasta, aimasin ometi.

Ja täna korraga korter saada! Aga misjuguise taju — eluaegse wabaduse — eest! Mine tea weel, misjuguine „turunaine“ kositaw võib olla? — Olen sarnaseis suhteis kaunis õrnatundeline.

Pealegi oli mul omal pruut.

Nii omas asi kaunis keerulise seisukoha. Mis teha?

Ometi pidin waatama ehk „weab“. Korteri eest 50—100.000 marka maksta käis mul ka üle jõu, ja teisel teel teda saada, oli koguni wõimata.

Kuna ma sarnaste mõtetega end kiiresti wäljaminekuks „toaletiseerisin“, tuleb mu sõber, kes wäljas käinud parajasti kodu. Ka temal oli ajaleht peos ja ta ütles asjalikult:

„Kuule, Mikk. Misjuguine hea võimalus korterit saada, ilma mingisuguse ainelise tasuta! So oled poisimees, soowitan ajawittmata õme katuda. Pead ju warem wõi hiljem omale ikkagi korteri muretsema. Mitte, et ja mulle tülits oleksid kuid — näed isegi...”

Miks ma ei näinud — nägin et minust lahti soowiti saada, ütlesin sellepärast natuke tufaselt:

„Aga teie unustate, et mul on pruut, ja sellele antud lubadused.”

„Pruut!“ turtkas sõber äritatult. „Ei peaks mitte ideaalisid taja ajama, kui seisupaik kohane ei ole!”

Ta waikis.

Ka mina waikisin. See oli arusaadaw mõistaandmine, et ma siin tarwilik ei ole.

Wiskasin kuue selga ja tõttasin wälja, kuna pea kees igasugustest mõtetest. Wõimata oli muretseda korterit muul teel. Täna juhtumine on aga võib olla, üks paljudest, kus ka mina midagi ära teha wõin. Seal seisis aga takistusena Liisi, minu pruut. Ta oli mulle juba õige armsaks jõudnud saada, nii et lahikumine talle, kui mulle küll kõige kergem ei pidanud olema. Aga, kuigi ma selle hirmsa naisega abieluse pidin heitma, wõisin oma pruudile ometegi truuks jääda. Kui mul juba korter käes, küll siis põhjuseid, et end sellest wana-moorist eemale hoida!

Küsitaw on aga kuidas Liisi sellega lepiß. Esialgu ei tahtnud ma temale sellest midagi rääkida ja siis, kui asi juba korras, peab ta ju tahtmata olukorraga leppima.

Nii — jah nii pidi see minema. Ja kes teab, kas see naisterahwas nii wastik ongi? Võib olla, et ta mulle koguni meeldib ja...

Ma kohkusin oma mõtte üle, sest ümber tänawa nurga astudes, trehwas mulle wastu Liisi.

Ta oli väga lõbusas tujus.

„Kas tead misjuguine päiksepaisteline ilus enelõuna täna on! Kui lähemine kord Kadriorgu mis?”

„Aga kallike, mul on üks väga tähtis talitus läbi wiia! Teine kord, homme, üks kõik millal, kuid täna mitte!“ wastasin nukralt naeratades.

Ta näo üle libises silmapilguks wari.

„Millalgi pole sul ka aega!”

Kohje õitses ta aga jälle üleemeelikus:

„Kas tead,“ hüüdis ta. „Mansel Bleimuth, see hammasteta ja paljapeaga wanatüdruk meie tänawal tahab korteri eest meest saada. Sa lugesid ju ometi kuulutust. Huwitaw oleks kas tõesti lo-lisid leidub, kes selle peale langewad, eks ole?”

Waikisin. Mulle ei pakkunud lõbu, end lolliks tunnistada.

„Sul on nähtawasti õige kiire? Wabanda. Homme aga pead mulle selle eest terve päewa ohywerdama. Nägemiseni!”

Ja juba oligi ta läinud. Mul polnud aga teist teed, waid sammusin eesmärgi poole. Kohale jõudes lasksin end toatüdruku läbi teadustada, ja mind paluti ka kohje jisse.

„Wabandage!“ algasin peale kumarduse. „Tulin nimelt selle kuulutuse peale. Kas on korter ära anda?”

„Jah, ma soowin abieluse astuda,“ tuli wastus.

Lasksin pilgu üle tema olendi. Paks, pale-näos mõned keskhealised kortsud, puusad tarwilised, põsed wärwitud...

„Teie, — wabandage, mul on juba pruut, wast soowite minu wanaisa — 80-aastane kõbus wanake?”

„Ei tänan, ma olen alles 79!”

79 ja mina 29, see oli ju liig! Kuid mis pear ma tegema?

„Wast alandate üüri mõne aasta wõrra?”

„Ei, ma tahan abiellu ja truudust surmani.”

„Kodanlist?”

„Kodanlist?”

„Aga korter on kuuw?”

„Ja muidugi, wateeritud, takkudega tapitud!”

„Hm! Nii siis õelda olen ma nõus teie kaasüüriliseks, abikaasaks saama. Millal läheme notaariuse juurde?”

„Praegu kohje!”

Ta wõttis omale ühe trappeeritud kimontaolise riide õladele ja ma awitasin teda wiisaka kawaleerina trepist alla.

Käisime notaariuse juures, akt sai korralik.

Gori joonistus.

August Toppmann.

Onneks ei juhtunud Eisi meile vastu tulema. Peaasi oli see, et mul nüüd korter, omal korter, vaat see juba tähendab midagi! Kui Eisi sellega ei lepi, võib ta ka jalga lasta. Minugipärast.

Kui ma oma kodanlike abikaasa koju saatsin, teadustas teenija, et majaperemees rääkida soovivat.

Peremees oli väga viisakas, ta ütles ainult nii:

„Kahetsen väga, mamsel Bleimuth, aga niisuguste kuulutustega, nagu üks eila, teete mind ja minu maja kogu linnale kõneaineks. Nimetatud teist tuba ei üüri ma sellepärast mitte teie välja.“

Kumardas ja läks.

Seisin tüki aega kiwinenult, küsisin siis lämbunud häälel:

„Kus on minu korter, kus on mu tuba? Mu wateeritud tuba?“

„Aga armsam!“ wastas tema väga meesma-gusalt oma kortsus huulil. „See on ju minu süda!“

„S-i-i-nu sü-ü-da — sü-ü-ü-da!“ tarretasin ma.

Nüüd oli mul selge; ma olin ninapidi weetud, nagu koolipois.

Lähemal silmapilgul sain ma südamerabanduse ja leidsin waimuderitigis uue suurepäralise korteri.

Gori joonistus.

Meie sõtside lipukiri enne ja nüüd.

Filosoofia.

„Mis teie arvate, isand Kadarik, mis on piinlikum, kas nälg või jänu?“

— Kahtlemata jänu.

„Noh, näete, kui õigusetu on ilm: näljast kahtatsevad kõik, aga joodikut ainult söimavad.“

Wold. Morse.

Korteri kriis.

— Noh, Prits, ma leidsin endale ühe toakongi, aga see on nii kitsas, et liikudagi ei saa.

— Tühi asi! Minu tuba on nii väike, et kellgi käia ei saa ja olin sunnitud teda pandimajasse wiima.

Wold. Morse.

Parteide paraad.

Jõumehed — liiderid
ja klaaka — lehed;
pealtwaatajad — walijad...
Kes kanged mehed?..
Jah, Üle terve Eesti pinna
on nüüd, kui hiigla „Grand-Marina“,
ja hiigihaisul lähed waatlus —
see ammu igand, tüütund maadlus,
kus pole kaalul puhas jõud,
waid kunstlikud mil abinõud.
Arbiiter, kelle käest saab juua,
ka sellel püüab wõitu luua,
et wastane, kui pigistab,
siis kohe appi wilistab.
Kas politsei?
Oh, ei.
Ei ennast wiistada wõi.

Kas jõustik see wõi buffonaad?
Weel praegu alles läheb paraad,
kuid „wõitlejad“ need juba tuntud,
ja nendega on rahwast püütud,
ja nende knihwid teada on.
Ah, uusi kah!.. Pardon, pardon!..

Maaliit, kes wistist wärdjas-saks,
kes kehast raswane ja paks,
kes kaotanud poolehoiu,
nüüd teinud uue tõmbeleiu
ja tõmband omal ette maske.
Kuid huwi tõsta niigi raske,
kui knihwid pätsulised on
ja higilehk, kui samagonn.
Ja jalad haiswad. Rinng peal
on koeranael. Kus süda, seal...

Papp Caewaliit on wagane.
Hulk naisi. Waja tasane
tal olla, neile meeldib see.
Oh, tema tee, kui taewa tee.

„Warjag“ — see Rahwaerakond
on pahast wärwitud, poolblond.
Ta tuju murrab praegu see,
et omand suguhaiguse
ja ärakeelatud tal wiin.
No küll on ikka see nüüd piin.
Ta Sotši peale kurjustab —
see weelgi sala purjutab —
et selle naine hoolmata.
Batsillus kaua koolmata.

Töderakond, emnäe, ohoo! —
on olnud omale trikoo

ja publikumi waatab ta,
kui oleks kuulus maadleja.

Ta naabril Sotšil tiisikus
ja, räägitaks, halb lõhn ka suus.
Ta maadlus hale waadata,
ja tirts ja tirts — kui Toots on ta.
Wõib olla, sellepärast ka
ei keegi wõi tad sallida.
Ka Jseisew-Sots, poolwend,
tal saru teeks, et lendaks händ.

See Jseisew-Sots. Ta nii
pealt näha — pole wigagi,
kuid sõnad suus! Ja tihti ta
lööb pehmet kõwa „p“-dega.

Uus mees on Ametühisus.
Sel on ka kanged kurgid suus.
Et maadelda ta waprimalt,
seks soowitus tal Wenemaalt.

Siis on weel juut ja sakslane
ja wenelane wennike.
Need on ka ammud tuttawad.
Kaks wiimast tihti nutawad,
kui tundwad doppel-Nelsoni,
kuid pärast lõppu jällegi
nad mehed kanged sõna peal
ja kaugel kajab wastu hääl.
Ja juude — wiisakas, nii eht;
tal maadlus olep ka gescheft.

Ja siis... No on küll ikka jõumees küll
ja rabeleja Mihkel Lüll.
Ta wõit ka wabariigi wõit,
kuid sõdurid, näe, wile löid
ja ütlesid: „See mees wast küll
wõiks minna rotiwõistlusel.“

Siis on uus — Majanduserühm.
Sel selja peal on weider kühm
ja waade on nii abitu —
ta tunneb, et ta jõuetu.

Siis on ka weel üks jõumees uus,
kellel sitkust lihas, sitkust luus,
kesse kõigile teeb tüli
prantsusmaadluses wõi süli,
maadelda kelleg' keegi 'i tahja,
jst et Mats see paneb mahja.

H. Saar (Jnts).

Suweõõ pettumus.

Õõ oli wait ja walge meri
kui hõbelina mähkis randa;
kuu uttu puistas pärliteri,
tuul tafa suudles hõdurt mända.
Ja ranna pingil, nagu luiged,
paar wäänles õrnas kallistuses,
silu imes silma sooja läiget,
huul kadus huule palistuses.
Ma seisma jäin ja walgel' kindal'
mu silmist langes pisar suur,
ja sõnasin täis õrnust endal':
„Waat", kus on süüta armujuur!
Kõik wale, et täis pattu kestist
ja pettust, ersah-armu ilm —
siin puhast, süütat armu tõstist
wõib näha nüüd mu oma silm. . .
O, ole terwitatud neiu,
su paik on taewa museumis!

O, ole terwitatud peiu,
eeskujulik siin ilmaruumis!
Teil tuuled laulgu serenaadi
ja lained loogu teil koraali,
teil inglid toimigu paraadi,
sest te ei teeni patu Paali! . . .
Nad kaua teine teise süles
nii istusid seal mererannal.
Siis wiimaks neiu tõusis üles,
tal lahsti oli hõuuse pannal.
Ta nooremehel' miskit ütles,
see püüdis teha nagu tarka
ja sügas kukalt, weidi mõtles,
siis sõnas: „Noh, kakskümmend marka!"
Ma sülgasin. . .
Tuul pargi ladwas sahistas
ja põõsas naeru kahistas. . .

Gori.

—o—

Kilulinna salourkad.

Henrik Saar'e (Jnts) romaan.

(Järg.)

Lindse tundis, kuidas elu ta halwatud kehasse tagasi tuli.

Tuhmi, kuid julge, peaaegu wäljakutsuwa ilmega waatas ta majaperemehe otša. Waja oli temast üle olla, sellest wiletjast näs-mehkekest.

Peremees läks waatas wälja. Oli kuusda, kuidas hooiwäraw põgenejate järele kinni läks. Siis, nähes, et õhk puhas, tuli ta tagasi tuppa ja jäi Lindse ette seisma.

Tema pilgus oli noomiw waade, nagu oleks ta Lindsega mingisuguse korteri korratuse pärast iriseda tahtnud.

Kuid ta waikis.

Lindse waatas weel talle ülbe kõrgi waatega otša, pani siis käed taskusse ja hakkas mööda tuba ringi käima.

„Kuulge, herra Lindse," sõnas wiimaks peremees.

„Mis on?" peatas Lindse.

„Teie aimate juba, millest ma rääkida tahan," sõnas ta peaaegu nagu haledusega, tundes piina et ta rääkima peab. „Ma mõtlen nimelt seda furnukeha, mida teie sirelipõõsasse kandsite. Ja ma ütlen seda: kui teie sellega walmis saite, et Habermanni oma korteris ära tapsite, kurjategija, kes, wõib olla, teile kallale kippus, siis miks tasistite ta wälja minu arwele, miks ei annud teie poliitseile üles — niisuguse rõõwmõrtsuka tapmise pärast ei oleks ju teile nii kui nii midagi tehtud."

Lindse näo üle leindas pilkaw muige.

„Ah, seda tulite mulle ütles. Aga, kui teie selle furnukeha ärakaotamise eest nii hoolitsite, kas teie siis ise Habermanni tapja ei olnudki?"

Peremees waatas arusaamatalt Lindsele otša ja rääkis edasi, nagu manitsedes, nagu soowitades:

„Aga, herra Lindse. Meie ei ole ju kohtu ees, et oma süüdi salgate ja wõõrale kaela määrte. Meie oleme kahkeksi ja wõime otskohesed olla. Ma tahaksin waga, et te siit ära koliksite, aga kui just korterit saada ei ole, siis. . . Te peate õige ette waatlik olema. Kuigi see Habermann teile kallale tungides langes, ei ole teie wihamehed weel mitte läbi. . . Nägite neid kahte — need on niisamasugused, kui Habermann. Hoidke endid! . . . Waat, seda ma tahisingi ütleda. Ja nüüd nägemiseni."

Peremees pööras minekule.

Seal wilksatas saatanlik mõte jäbi Lindse pea.

„Pidage, peremees!" ütles ta. „Aga kas teie wast mitte selle Habermanni furnukeha warjamisega kimpu ei sattu?"

„Oh, ei!" naeratas peremees.

„Saite nii ära peita?"

„Jaa. . ."

„On kindlas kohas?"

„Wäljakäigu kohta sügawuses."

Selle oli ütelnud peremees pooljalastades.

Kui peremees läinud, tuli Lindsele harilik meelerahu jälle tagasi.

— Siis peremees ei ole see tapja mitte. . . Ago kuidas teadis ta luurata, kui ma Habermanni wälja kandsin. Wõi oli see juhtumisi? . . . Ja miks ei annud ta poliitseile üles? . . . Ja kuidas tundis ta neid kahte kaabakat? . . ."

(Järgneb.)

Gori joonistus.

Wallmiseelne puhastustöö

Maaliidu wärske põllumees (portfelli wiheldes):
 „Waja kõik nii wana patu siit wälja wihelda, muidu jätawa walija
 ta tühjaks!“

Meie Matsi tähtsamat 1921

on ilmunud!

Hind 30 marka.

Pealadu „Meie Matsi“ talituses Müüriwähe täna-
 was nr. 17.

„Teaduse“ kirjastus on oma tegewuse lõpetanud.
 Tema asju aetakse „Meie Matsi“ talituses Müüri-
 wähe täna was nr. 17.

Meie Matsi toimetuse ja talituse

asub nüüd Müüriwähe täna was nr. 17 A. Kummeli
 (end. G. Kalla) trükikojas.